

Gelijkwaardigheid in participatief onderzoek

Opbrengsten interviews

Joshua Cohen
Pam de Sterke
Boris Pulskens

21-2-2025

Impact op morgen.

Diagnose-interviews

- 15 mensen gesproken:
 - Participatief onderzoekers
 - burgerwetenschappers
 - participatie-expert
 - gemeenteambtenaar
 - ethicus
 - programmamanagers uit binnen/buitenland
- Geanalyseerd met behulp van ons kijkglas op succesvolle gelijkwaardige samenwerkingen

Motivatie

Ambities

- Democratisering en machtsdeling binnen wetenschap:
"nothing about us, without us"
- Fundamentele openheid naar andere perspectieven in wetenschap: *"burgers zijn ook experts"*
- Ecosystemen bouwen en meebouwen aan een beweging → standaard maken en opschalen

Motivatie

Doelen

- Kan gedreven zijn door “burgers”, andere stakeholders en/of “wetenschappers”
- Voor meer individuele of algemene doeleinden
- Verschilt ook per doelgroep/soort onderzoek
 - bijv. stigma's doorbreken/ontevredenheid uitdrukken of bijdragen aan een zorgzamere en groenere wereld
- Wederkerigheid tussen onderzoeker en burgers & meerstemmigheid vergroten is doel op zich

Organisatie

Huidige barrières voor gelijkwaardigheid

- Structurele financiering taai: *"we moeten bijna onze identiteit opgeven om mee te doen"*
- Met name voor burgers, patiënten, kunstenaars en mensen met uitkering: *"je blijft maar aanklooien met VVV-bonnen"*
- Ook binnen universiteiten/ hogescholen lastig vanwege *"publish-or-perish"* en gebrek aan werkbare protocollen voor vergoeding
- Ethische commissies en integriteitsprotocollen kunnen blokkerend werken

Organisatie

Mogelijkheden van steun

- Reiskosten, oppas, tolk, *opportunity costs* vergoeden
- Tijd en ruimte om dingen te laten groeien
 - sommigen pleiten voor korte cycli (6-12 maanden)
 - anderen voor langlopende projecten (3 jaar)
- Ruimte voor aanpassingen tijdens een traject en stapsgewijs opbouwen
 - gefaseerde financiering van idee, naar matching, naar plan, naar uitvoering en *sustain grants*?

Organisatie

Ingezoomd: financiering en beslismacht

- Financiering met aandacht voor de volgende criteria:
 - Helderheid v. doelen en te betrekken doelgroepen
 - Aandacht v. methodisch betrekken burgers/stakeholders
 - Ruimte v. leren falen/aanpassing tijdens traject
 - Impact op echte problemen
 - Ethiek
- Delen van beslismacht over doel/opzet van het project/programma met burgers/stakeholders
- Aandacht voor verschil per onderzoeksgebied

Interactie

Huidige barrières voor gelijkwaardigheid

- Veel geklaag bij klassieke onderzoekers over de burger: *"Ze kunnen toch geen onderzoeker zijn?"*
- Burgers voelen zich ongelijk/minderwaardig, willen geen data delen met gemeente
- Angst voor universiteit en extractie:
"ze worden [hier in de wijk] soms gek van alle onderzoekers die van alles willen"
- Onderzoekers denken: *"ik moet al allemaal papers produceren en nu moet ik ook nog de wijk in!"*

werking

Interactie

Hoe werken we samen

Zacht/cultuur

Interactie

Mogelijkheden voor gelijkwaardigheid

- Burgers als ervaringsexperts behandelen
- Naar de mensen via buurtwerk/mini-festivals
- Investeren in netwerk- en gemeenschapsvorming
- Samen opstellen guidelines/pact voor samenwerking
- Burgers, onderzoekers en fondsenmedewerkers ondersteunen via trainingen

werking

Interactie

Hoe werken we samen

Zacht/cultuur

Interactie

Ingezoomd: investeren in skills en expertise beoordelingscommissie

- Diversiteit van disciplines en achtergronden
- Communicatie- en samenwerkingsskills
- Begrip van transdisciplinaire processen en ethiek
- Samen de juiste omgeving scheppen:
 - aandacht voor relatie expertise en geleefde ervaring
 - comfortabel zijn met oncomfortabele gesprekken
 - voortijds samen laten komen als het echt spannend is

werking

Interactie

Hoe werken we samen

Zacht/cultuur

Realisatie

Resultaten die het op kan leveren

- Ligt aan de doelen van het traject maar grosso modo:
 - Democratischer wetenschap (inzicht in argumenten en sentimenten rond een bepaalde innovatie)
 - Beter wetenschap (meer bewijslast, inzicht in langetermijn-effecten)
 - Beter oplossingen (met gevoel van eigenaarschap)
 - Bij goed proces → vertrouwen en wederzijds begrip

Realisatie

Investeren in het opbouwen van een lerend systeem

- *"van een claims-fabriek naar een hypothese-fabriek"*
- Ruimte voor reflexieve vormen van monitoring
- Ruimte voor experimenteren en reflectie op de samenwerking

Samenv

Realisatie

Wat levert de samenwerking op